

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

EDAV ir EDAPP bendra nuomonė

**1/2022, susijusi su pasiūlymu
dėl Europos Parlamento ir
Tarybos reglamento, kuriuo iš
dalies keičiamas Reglamentas
(ES) 2021/953 dėl sąveikiųjų
COVID-19 skiepavimo, tyrimo ir
persirgimo pažymėjimų (ES
skaitmeninio COVID pažymėjimo)
išdavimo, tikrinimo ir
pripažinimo sistemos, kuria
siekiama sudaryti palankesnes
sąlygas asmenims laisvai judėti
COVID-19 pandemijos metu**

2022 m. kovo 14 d.

TURINYS

1	Pagrindiniai faktai	3
2	Nuomonės dalykas	4
3	PASTABOS	5
3.1	Bendrosios pastabos	5
3.2	Konkrečios pastabos	6
3.2.1	Įrodymų, kuriais remiantis būtų galima įvertinti pasiūlymo būtinumą ir proporcingumą, stoka 6	
3.2.2	Dabartinių duomenų laukelių pakeitimai	6

Europos duomenų apsaugos valdyba ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas,

atsižvelgdami į 2018 m. spalio 23 d. Reglamento (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB, 42 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į EEE susitarimą, ypač į jo XI priedą ir 37 protokolą, su pakeitimais, padarytais 2018 m. liepos 6 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 154/2018,

atsižvelgdami į 2022 m. vasario 3 d. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno ir Europos duomenų apsaugos valdybos prašymą dėl bendros nuomonės, susijusios su pasiūlymu dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/953 dėl sąveikiųjų COVID-19 skiepavimo, tyrimo ir persirgimo pažymėjimų (ES skaitmeninio COVID pažymėjimo) išdavimo, tikrinimo ir pripažinimo sistemos, kuria siekiama sudaryti palankesnes sąlygas asmenims laisvai judėti COVID-19 pandemijos metu, taip pat dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/954 dėl sąveikiųjų COVID-19 skiepavimo, tyrimo ir persirgimo pažymėjimų (ES skaitmeninio COVID pažymėjimo), skirtų trečiųjų valstybių piliečiams, teisėtai esantiems arba gyvenantiems valstybių narių teritorijose, išdavimo, tikrinimo ir pripažinimo COVID-19 pandemijos metu sistemos,

PRIĖMĖ ŠIĄ BENDRĄ NUOMONĘ:

1 PAGRINDINIAI FAKTAI

1. 2022 m. vasario 3 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/953 dėl sąveikiųjų COVID-19 skiepavimo, tyrimo ir persirgimo pažymėjimų (ES skaitmeninio COVID pažymėjimo) išdavimo, tikrinimo ir pripažinimo sistemos, kuria siekiama sudaryti palankesnes sąlygas asmenims laisvai judėti COVID-19 pandemijos metu (toliau – pirmasis pasiūlymas). Komisija siūlo pirmąjį pasiūlymą grįsti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 21 straipsnio 2 dalimi, pagal kurią kiekvienas ES pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių¹ teritorijoje, laikydamasis Sutartyse ir joms įgyvendinti priimtose nuostatose nustatytų apribojimų bei sąlygų.
2. 2022 m. vasario 3 d. Komisija taip pat priėmė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/954 dėl sąveikiųjų COVID-19 skiepavimo, tyrimo ir persirgimo pažymėjimų (ES skaitmeninio COVID pažymėjimo), skirtų trečiųjų valstybių piliečiams, teisėtai esantiems arba gyvenantiems valstybių narių teritorijose, išdavimo, tikrinimo ir pripažinimo COVID-19 pandemijos metu sistemos (toliau – antrasis pasiūlymas; toliau pirmasis ir antrasis pasiūlymai drauge – pasiūlymai), Komisija siūlo antrąjį pasiūlymą grįsti SESV 77 straipsnio 2 dalies c punktu, pagal kurį Sąjunga

¹ Šiame dokumente vartojamą sąvoką „valstybės narės“ reikėtų suprasti kaip „EEE valstybės narės“, o ES reikėtų suprasti kaip EEE.

formuoja politiką, kuria remiantis nustatomos sąlygos, kuriomis trečiųjų šalių piliečiai gali laisvai keliauti Sąjungoje.

3. Europos duomenų apsaugos valdyba (EDAV) ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (EDAPP) pažymi, kad pasiūlymais siekiama pratęsti Reglamento (ES) 2021/953 (ES skaitmeninio COVID pažymėjimo) taikymą ir tuo pačiu Reglamento (ES) 2021/954 taikymą dar 12 mėnesių, taip pat tokį patį laikotarpį pratęsti Komisijos įgaliojimus priimti deleguotuosius aktus pagal Reglamentą (ES) 2021/953 (toliau – Reglamentas).
4. Pasiūlymais siekiama ne tik pratęsti ES skaitmeninio COVID pažymėjimo taikymą, bet ir iš dalies pakeisti tam tikras Reglamento nuostatas:
 - 1) išplėsti SARS-CoV-2 tyrimų, kuriais nustatomi virusų baltymai (antigenai), apibrėžtį, įtraukiant ne tik greituosius antigenų testus, kurių rezultatai gaunami greičiau nei per 30 minučių, bet ir laboratorinius imunologinius tyrimus;
 - 2) išsamiai paaiškinti, kad skiepijimo pažymėjimuose turi būti nurodytas turėtojų suleistų vakcinų dozių skaičius, neatsižvelgiant į tai, kurioje valstybėje narėje jos buvo suleistos, siekiant užtikrinti, kad pažymėjime būtų tiksliai nurodytas bendras faktiškai suleistų dozių skaičius;
 - 3) įtraukti skiepijimo pažymėjimus, išduotus, kai skiepijama COVID-19 vakcina, kurios klinikiniai tyrimai dar nebaigti, į valstybių narių pripažįstamų pažymėjimų sąrašus, kad būtų panaikinti laisvo judėjimo apribojimai; taip pat
 - 4) ištaisyti klaidingą kryžminę nuorodą Reglamento (ES) 2021/953 13 straipsnio 2 dalyje.
5. 2022 m. vasario 3 d. Komisija, remdamasi Reglamento (ES) 2018/1725 (ES DAR)² 42 straipsnio 2 dalimi, paprašė bendros EDAV ir EDAPP nuomonės dėl pasiūlymų.

2 NUOMONĖS DALYKAS

6. Pasiūlymai ypač svarbūs dėl savo didelės įtakos su asmens duomenų tvarkymu susijusių asmens teisių ir laisvių apsaugai. Šios bendros nuomonės taikymo sritis apima tik su asmens duomenų apsauga susijusius Pasiūlymų aspektus, kurie yra esminis šių pasiūlymų aspektas.
7. Dėl aiškumo pažymėtina, jog, kadangi antruoju pasiūlymu siekiama tik užtikrinti, kad pirmajame pasiūlyme nustatytas taisyklės valstybės narės taikytų trečiųjų šalių piliečiams, kurie teisėtai gyvena arba yra jų teritorijoje ir turi teisę keliauti į kitas valstybes nares, vadovaujantis Sąjungos teisės nuostatomis, EDAV ir EDAPP pateiks savo rekomendacijas, daugiausia dėmesio skirdami pirmajam pasiūlymui. Atsižvelgiant į tai, visos šioje bendroje nuomonėje pateiktos bendrosios pastabos ir nurodytos aplinkybės, į kurias reikėtų atsižvelgti, visapusiškai taikytinos abiem pasiūlymams.
8. Nenagrinėdami kitų svarbių etinių ir socialinių aspektų, kuriems pasiūlymai gali turėti poveikį, susijusį su pagrindinių teisių laikymusi, EDAV ir EDAPP atkreipia dėmesį į tai, jog itin svarbu, kad pasiūlymai atitiktų

² 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

bendrojo duomenų apsaugos reglamento (toliau – BDAR)³ nuostatas ir niekaip neprieštarautų jo taikymui. Tai būtina ne tik dėl teisinio aiškumo, bet ir siekiant, kad pasiūlymai nekeltų tiesioginės ar netiesioginės grėsmės pagrindinei teisei į asmens duomenų apsaugą, nustatytai SESV 16 straipsnyje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 8 straipsnyje.

9. EDAV ir EDAPP žino apie šiuo metu vykstantį pasiūlymų teisėkūros procesą ir atkreipia dėmesį į tai, kad jie yra pasirengę toliau teikti teisėkūros institucijoms konsultacijas ir rekomendacijas viso šio proceso metu ir, visų pirma, užtikrinti teisinį aiškumą fiziniams asmenims ir deramą asmens duomenų apsaugą duomenų subjektams, vadovaujantis SESV, Chartijos ir ES duomenų apsaugos teisės aktų nuostatomis.

3 PASTABOS

3.1 Bendrosios pastabos

10. EDAV ir EDAPP primena, kad duomenų apsaugos taisyklių laikymasis nėra kliūtis, kuri trukdytų kovoti su COVID-19 pandemija, ir kad tuo pat metu valstybių narių ar ES institucijų priimamos priemonės, susijusios su asmens duomenų tvarkymu siekiant kovoti su COVID-19⁴, turi būti grindžiamos bendraisiais veiksmingumo, būtinumo ir proporcingumo principais. Turėtų būti reguliariai atliekamas visų kovos su COVID-19 pandemija priemonių vertinimas, atsižvelgiant į atitinkamus mokslinius įrodymus ir taikomas papildomas priemonės, kad būtų galima reguliariai nuspręsti, kurie veiksmai tebėra veiksmingi, būtini ir proporcingi. Be to, EDAV ir EDAPP taip pat primena BDAR 5 straipsnyje nustatytus principus, susijusius su asmens duomenų tvarkymu, konkrečiau – saugojimo apribojimo ir tikslo apribojimo principus, taip pat skaidrumo principą.
11. Atsižvelgdami į toliau SARS-CoV-2 keliamą grėsmę, įskaitant omikron atmainą, dėl kurios didesnio užkrečiamumo visoje Europos Sąjungoje gaunama labai daug pranešimų apie atvejus, o sveikatos priežiūros sistemos ir visuomenė patiria didelių sunkumų; neįmanomybę numatyti, kokį poveikį turės galimas infekcijos atvejų skaičiaus padidėjimas 2022 m. antrą pusmetį; riziką, kad atsiradus naujų SARS-CoV-2 atmainų pandemija tęsis toliau, EDAV ir EDAPP supranta poreikį pratęsti Reglamento taikymą.
12. Tačiau EDAV ir EDAPP pabrėžia, kad bet koks laisvo asmenų judėjimo Europos Sąjungoje apribojimas, nustatytas siekiant apriboti SARS-CoV-2 plitimą, įskaitant reikalavimą pateikti ES skaitmeninius COVID pažymėjimus, turėtų būti panaikintas, kai tik tai leis epidemiologinė situacija. Be to, EDAV ir EDAPP ypatingą dėmesį skirs COVID-19 pandemijos raidai ir visų pirma asmens duomenų naudojimui pasibaigus pandemijai.
13. EDAV ir EDAPP atkreipia dėmesį į tai, kad pirmuoju pasiūlymu iš esmės nekeičiamos galiojančios reglamento nuostatos dėl asmens duomenų tvarkymo.
14. Todėl EDAV ir EDAPP palankiai vertina tai, kad BDAR ir toliau bus taikomas asmens duomenų tvarkymui įgyvendinant Reglamentą.

³ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁴ Žr. EDAV gairių Nr. 04/2020 dėl buvimo vietos duomenų ir sąlytį turėjusių asmenų išaiškinimo priemonių naudojimo COVID-19 protrūkio aplinkybėmis 4 punktą; EDAV pareiškimą dėl asmens duomenų tvarkymo atsižvelgiant į COVID-19 protrūkį. Priimta 2020 m. kovo 19 d.

3.2 Konkrečios pastabos

3.2.1 Įrodymų, kuriais remiantis būtų galima įvertinti pasiūlymo būtinumą ir proporcingumą, stoka

15. **EDAV ir EDAPP atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija neatliko pasiūlymų poveikio vertinimo.** Komisijos teigimu, vertinimo atsisakyta dėl pasiūlymų skubos ir ribotos taikymo srities⁵.
16. EDAV ir EDAPP primena, kad prie pradinio Reglamento pasiūlymo poveikio vertinimas taip pat nebuvo pridėtas. Bendroje nuomonėje Nr. 04/2021 dėl skaitmeninio žaliojo pažymėjimo pateiktose pastabose EDAV ir EDAPP pabrėžė, kad prie pradinio pasiūlymo nepridėtas poveikio vertinimas, ir nurodė, kad toks poveikio vertinimas būtų padėjęs pagrįsti priimamų priemonių poveikį ir esamų ne tokių intervencinių priemonių veiksmingumą⁶.
17. EDAV ir EDAPP atkreipia dėmesį į tai, kad pirmasis pasiūlymas yra skubus, nes, nepratęsus Reglamento taikymo laikotarpio, jis nustotų galioti 2022 m. birželio 30 d.
18. Vis dėlto atsižvelgiant į pastarųjų mėnesių COVID-19 epidemiologinę padėtį buvo galima numatyti poreikį pratęsti Reglamento taikymą ir tuo pačiu Reglamento (ES) 2021/954 taikymą trečiųjų šalių piliečių atžvilgiu, todėl reikėjo atlikti išsamesnį poveikio pagrindinėms teisėms, įskaitant teisę į duomenų apsaugą, vertinimą.
19. Be to, EDAV ir EDAPP taip pat pabrėžia, kad pagal Reglamento 16 straipsnio 2 dalį Komisija ne vėliau kaip 2022 m. kovo 31 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai Reglamento taikymo ataskaitą, kurioje visų pirma įvertina Reglamento poveikį laisvo judėjimo lengvinimui, pagrindinėms teisėms ir nediskriminavimui, taip pat asmens duomenų apsaugai COVID-19 pandemijos metu. **EDAV ir EDAPP tvirtai laikosi nuomonės, kad prie pasiūlymo turėtų būti pridėta pirmiau minėta ataskaita, kaip numatyta tame pačiame Reglamento straipsnyje, kad būtų pateiktas aiškus pirmojo pasiūlymo būtinumo ir proporcingumo pagrindimas, atsižvelgiant, be kita ko, į epidemiologinės padėties, susijusios su COVID-19 pandemija, raidą ir į poveikį pagrindinėms teisėms bei nediskriminavimui,** visų pirma remiantis konkrečios kategorijos pažymėjimo turėjimu⁷. Be to, EDAV ir EDAPP laikosi nuomonės, kad ataskaitoje taip pat turėtų būti nagrinėjami kiti techniniai klausimai, iškilę praktiškai taikant Reglamentą, pavyzdžiui, asmens duomenų, susijusių su pažymėjimų naudojimu, saugumas.
20. Kaip minėta pirmiau, **EDAV ir EDAPP šiuo atžvilgiu pabrėžia, kad reikia nuolat vertinti, kurios priemonės tebėra veiksmingos, būtinos ir proporcingos siekiant įveikti COVID-19 pandemiją.** Be to, EDAV ir EDAPP primena, jog teisiškai būtina, kad BDAR 5 straipsnyje nustatyti duomenų apsaugos principai būtų nuolat taikomi ir integruojami į visas asmens duomenų tvarkymo operacijas.

3.2.2 Dabartinių duomenų laukelių pakeitimai

21. Pirmajame pasiūlyme pateikiamas išsamus paaiškinimas, kad skiepijimo pažymėjimuose turi būti nurodytas turėtojų suleistų vakcinos dozių skaičius, nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje tos dozės buvo gautos, kad būtų užfiksuotas tikslus gautų dozių skaičius.

⁵ Žr., pavyzdžiui, pasiūlymo projekto aiškinamąjį memorandumą.

⁶ EDAV ir EDAPP bendra nuomonė Nr. 04/2021 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sąveikiųjų skiepijimo, tyrimo rezultatų ir persirgimo liga pažymėjimų išdavimo, tikrinimo ir pripažinimo sistemos, kuria siekiama sudaryti palankesnes sąlygas laisvai judėti COVID-19 pandemijos metu (skaitmeninis žaliasis pažymėjimas), 16 punktą.

⁷ Žr. Reglamento 3 straipsnio 7 dalį.

22. Šiuo tikslu pirmuoju pasiūlymu siekiama iš dalies pakeisti Reglamento 5 straipsnio 2 dalies b punktą taip [pasiūlyti pakeitimai paryškinti]: „informacija apie COVID-19 vakciną ir turėtojai suleistų dozių skaičių, **neatsižvelgiant į tai, kurioje valstybėje narėje jos buvo suleistos;**“.
23. Konkrečiu pirmiau aprašytu atveju EDAV ir EDAPP supranta, kad siūlomu pakeitimu siekiama atsižvelgti į situacijas, kai asmeniui vakcinės dozės suleidžiamos skirtingose valstybėse narėse. Taigi, siūlomas pakeitimas apsiriboja tuo, kas tikrai būtina, ir nekelia ypatingų abejonių duomenų apsaugos atžvilgiu.
24. Tačiau padėtis būtų kitokia, jei Komisija siektų iš esmės pakeisti dabartinius duomenų laukelius. Todėl **EDAV ir EDAPP primena savo ankstesnę poziciją, kad dėl bet kokių duomenų laukelių pakeitimų gali reikėti iš naujo įvertinti riziką pagrindinėms teisėms ir kad išsamesni duomenų laukeliai** (duomenų pakategorės), **priskiriami jau apibrėžtoms duomenų kategorijoms turėtų būti įtraukti tik priimant deleguotuosius aktus**⁸.
25. Be to, EDAV ir EDAPP pažymi, kad pirmajame pasiūlyme numatyta, jog asmenys, dalyvaujantys COVID-19 vakcinų kūrimo klinikiniuose tyrimuose, taip pat turi teisę gauti ES skaitmeninį skiepavimo nuo COVID-19 pažymėjimą. **EDAV ir EDAPP mano, kad siekiant teisinio tikrumo pirmajame pasiūlyme turėtų būti paaiškinta, ar informacija, kad duomenų subjektas dalyvavo klinikiname tyrime, bus įtraukta į Reglamento 5 straipsnio 2 dalyje išvardytų kategorijų duomenis.** Jei tokia duomenų kategorija būtų įtraukta, EDAV ir EDAPP remiasi EDAV ir EDAPP bendros nuomonės Nr. 04/2021 41 punkte pateiktomis ir šios nuomonės 23 punkte primintomis rekomendacijomis.
26. EDAV ir EDAPP taip pat primena bendros nuomonės 39 punktą, kuriame pažymėta, kad „[...] [t]aikant metodą, kuriuo būtų galima pagrįsti skirtingą duomenų rinkinių ir QR kodų išsamumą, pavyktų veiksmingiau laikytis duomenų kiekio mažinimo principų skirtingais jų naudojimo atvejais.“. Jeigu Skaitmeninis COVID pažymėjimas su nuoroda į gautas tris dozes ar galimas papildomas dozes būtų naudojamas kitais nei laisvo judėjimo tikslais, reikėtų iš naujo įvertinti būtinas į QR kodą įtrauktų asmens duomenų kategorijas. Tada gali prireikti skirtingų techninių sprendimų duomenų kiekiui sumažinti skirtingais jų naudojimo atvejais. **Todėl EDAV ir EDAPP kviečia Komisiją padėti valstybėms narėms parengti tokias technines specifikacijas**⁹.

Bruselis, 2022 m. kovo 14 d.

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno vardu

Europos duomenų apsaugos valdybos

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas

Pirmininkė

Wojciech Wiewiorowski

Andrea Jelinek

⁸ EDAV ir EDAPP bendra nuomonė Nr. 04/2021, 41 punktas.

⁹ Žr. 2021 m. spalio 18 d. oficialias EDAPP pastabas dėl pasiūlymo dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas įgyvendinimo sprendimas (ES) 2021/1073, kuriuo nustatomos ES skaitmeninio COVID pažymėjimo patikimumo užtikrinimo sistemos, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/953, techninės specifikacijos ir įgyvendinimo taisyklės (https://edps.europa.eu/system/files/2021-10/2021-0943%20Formal_comments_EUDCC_en.pdf).

[Interneto svetainės pavadinimas]

EDAV ir EDAPP bendra nuomonė Nr. 1/2022 dėl COVID-19 pažymėjimų reglamento taikymo pratęsimo